TÒA ÁN NHÂN DÂN **THỊ XÃ HN** **TỈNH BĐ**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 08/2023/QĐST-DS	*HN, ngày 20 tháng 3 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc: Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ HN, TỈNH BĐ

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Văn Vinh

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thu Ba - Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã HN, tỉnh BĐ tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Trường Minh Lý - Kiểm sát viên.

Ngày 20 tháng 3 năm 2023 tại Trụ sở Tòa án nhân dân thị xã HN, tỉnh BĐ mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 04/2023/TLST-VDS ngày 02 tháng 02 năm 2023 về việc: "*Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi"*, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 69/2023/QĐST-VDS ngày 10 tháng 3 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng dưới đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Anh Huỳnh Văn K, sinh năm 1990; địa chỉ: Khu phố NSB, phường HTT, thị xã HN, tỉnh Bình Định.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

+ Bà Lê Thị Th, sinh năm 1938.

+ Bà Lữ Thị Th1, sinh năm 1968.

+ Anh Huỳnh Minh S, sinh năm 1988.

Cùng địa chỉ: Khu phố NSB, phường HTT, thị xã HN, tỉnh Bình Định.

+ Chị Huỳnh Thị Ng, sinh năm 1986; địa chỉ: Số 39/141, khu phố 3, phường TD, thành phố BH, tỉnh ĐN.

+ Chị Huỳnh Thị O, sinh năm 1992; địa chỉ: T4, xã HTh, thành phố BMT, tỉnh ĐL.

(Anh K có mặt; bà Th, bà Th1, chị Ng, anh S, chị O vắng mặt tại phiên họp).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Theo đơn yêu cầu và trong quá trình giải quyết việc dân sự cũng như tại phiên họp hôm nay người yêu cầu anh Huỳnh Văn K trình bày:

Cha của anh là ông Huỳnh Văn H, sinh năm 1962; địa chỉ: Khu phố NSB, phường HTT, thị xã HN, tỉnh BĐ. Cha và mẹ của ông H là ông Huỳnh Nh (chết năm 1972) và bà Lê Thị Th. Ông H có vợ là bà Lữ Thị Th1 và có 04 người con là chị Huỳnh Thị Ng, anh Huỳnh Minh S, chị Huỳnh Thị O và anh là Huỳnh Văn K. Khoảng năm 2000, ông H bắt đầu có biểu hiện rối loạn tâm thần, đêm ít ngủ, ít tiếp xúc với mọi người, cười vô cớ, nói nhảm một mình, lo sợ có người bỏ thuốc độc vào thức ăn, nước uống để hại mình; cho rằng bản thân có tiền tỷ, nghi ngờ vợ ngoại tình; nghe tiếng nói của nhiều người chê bai, ra lệnh cho mình; đập phá đồ đạc trong nhà, rượt đuổi đánh đập vợ con, vệ sinh cá nhân kém hay bỏ nhà đi lang thang. Ông H bị bệnh tâm thần kinh mãn tính, đã được điều trị nhiều lần nhưng chưa thuyên giảm, hiện đang được quản lý, điều trị theo chương trình Quốc gia dành cho các bệnh xã hội và đang được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng theo quy định. Theo Kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số: 1197/KLGĐYC ngày 27/6/2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung, kết luận: Thời điểm hiện tại ông H tâm thần phân liệt thể Paranoid, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót ổn định (F20.02), khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Nay anh yêu cầu Tòa án giải quyết, tuyên bố ông H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và đề nghị Tòa án chỉ định anh là người giám hộ của ông H.

- Những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:

Bà Lê Thị Th, bà Lữ Thị Th1, anh Huỳnh Minh S, chị Huỳnh Thị Ng, chị Huỳnh Thị O vắng mặt tại phiên họp, nhưng trong quá trình giải quyết việc dân sự tất cả đều khai: Đồng ý với yêu cầu của anh K, yêu cầu Tòa án tuyên bố ông H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và đề nghị Tòa án chỉ định anh K là người giám hộ của ông H. Bà Th vì tuổi già, sức khoẻ kém, đi lại khó khăn; bà Th1 vì bận công việc làm ăn; chị Ng, anh S, chị O vì bận công việc làm ăn và nơi ở xa, tất cả đều có đơn xin đề nghị Toà án giải quyết vắng mặt.

- Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân thị xã HN tham gia phiên họp phát biểu ý kiến: Về tuân theo pháp luật tố tụng dân sự của Thẩm phán, của đương sự trong quá trình giải quyết việc dân sự, kể từ khi thụ lý cho đến phiên họp là thực hiện đúng qui định của pháp luật và đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của anh Kiều, tuyên bố ông H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định anh K là người giám hộ của ông H. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự, anh K phải chịu theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã HN nhận định:

[1] Đây là việc dân sự *"Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi"* theo qui định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu là ông Huỳnh Văn H có địa chỉ tại khu phố NSB, phường HTT, thị xã HN, tỉnh Bình Định. Do đó Tòa án nhân dân thị xã HN thụ lý giải quyết là đúng thẩm quyền theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Theo đơn yêu cầu và các lời khai trong quá trình giải quyết việc dân sự của người yêu cầu và của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong việc dân sự đều khai: Ông Huỳnh Văn H, sinh năm 1962; có hộ khẩu thường trú tại khu phố NSB, phường HTT, thị xã HN, tỉnh Bình Định. Ông H có cha và mẹ là ông Huỳnh Nh (chết năm 1972) và bà Lê Thị Th. Ông H có vợ là bà Lữ Thị Th1 và có 04 người con là chị Huỳnh Thị Ng, anh Huỳnh Minh S, chị Huỳnh Thị O, anh Huỳnh Văn K. Khoảng năm 2000, ông H bắt đầu có biểu hiện rối loạn tâm thần, đêm ít ngủ, ít tiếp xúc với mọi người, cười vô cớ, nói nhảm một mình, lo sợ có người bỏ thuốc độc vào thức ăn, nước uống để hại mình; cho rằng bản thân có tiền tỷ, nghi ngờ vợ ngoại tình; nghe tiếng nói của nhiều người chê bai, ra lệnh cho mình; đập phá đồ đạc trong nhà, rượt đuổi đánh đập vợ con, vệ sinh cá nhân kém hay bỏ nhà đi lang thang. Tất cả đều đồng ý với yêu cầu của anh K, yêu cầu Tòa án tuyên bố ông H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và yêu cầu Tòa án chỉ định anh K là người giám hộ của ông H.

[3] Theo Giấy xác nhận ngày 19/8/2020 của Bệnh viện tâm thần tỉnh BĐ thì ông H là bệnh nhân thuộc nhóm bệnh tâm thần kinh mãn tính, đã được điều trị nhiều lần nhưng chưa thuyên giảm, hiện đang được quản lý, điều trị theo chương trình Quốc gia dành cho các bệnh xã hội. Theo Giấy xác nhận khuyết tật số hiệu: 57-HTT ngày 29/12/2020 Uỷ ban nhân dân phường HTT và Sổ lĩnh tiền trợ cấp xã hội thì ông H dạng khuyết tật tâm thần, mức độ đặc biệt nặng và đang được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng theo quy định. Theo Kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số: 1197/KLGĐYC ngày 27/6/2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung, ông H hiện tại bị tâm thần phân liệt thể Paranoid, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót ổn định (F20.02) và khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Từ những tình tiết và chứng cứ nêu trên, Tòa án chấp nhận yêu cầu của anh K, tuyên bố ông H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định anh K là người giám hộ của ông H là có căn cứ và đúng theo quy định tại khoản 1 Điều 23, khoản 4 Điều 54 Bộ luật Dân sự. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định của pháp luật.

[4] Về lệ phí dân sự sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Anh K phải chịu 300.000đ *(Ba trăm ngàn đồng)* sung vào ngân sách nhà nước là đúng theo quy định tại khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 ngày 12 tháng 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

[5] Phát biểu ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã HN, tỉnh BĐtham gia phiên họp về việc giải quyết việc dân sự là phù hợp với nhận định trên của Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 376, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 23, khoản 4 Điều 54, Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số: 326/2016/ UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

- Chấp nhận đơn yêu cầu của anh Huỳnh Văn K. Tuyên bố ông Huỳnh Văn H, sinh năm 1962; có hộ khẩu thường trú tại khu phố NSB, phường HTT, thị xã HN, tỉnh BĐ là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định anh Huỳnh Văn K là người giám hộ của ông Huỳnh Văn H. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo qui định của pháp luật.

- Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Anh Huỳnh Văn K phải chịu 300.000đ *(Ba trăm ngàn đồng)* sung vào ngân sách Nhà nước. Anh K đã nộp tạm ứng đủ theo Biên lai thu tạm ứng lệ phí số: 0000476 ngày 02/02/2023 tại Chi cục Thi hành án dân sự thị xã HN, được tính trừ.

- Về kháng cáo, kháng nghị: Đương sự có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo và Viện kiểm sát nhân dân thị xã HN có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh BĐ có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định này. Đương sự vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định này hoặc quyết định được niêm yết tại Uỷ ban nhân dân cấp xã nơi cư trú, để Toà án nhân dân tỉnh BĐ giải quyết lại theo trình tự phúc thẩm.

Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu yêu cầu thi hành án theo quy định của Luật Thi hành án dân sự đối với những quyết định được thi hành theo qui định tại Điều 482 Bộ luật Tố tụng dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:
- VKSND thị xã HN;
- Đương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

Nguyễn Văn Vinh

- Chi phí định giá hết 1.000.000đ, ông Dày và bà Trang mỗi người phải chịu 500.000đ. Ông Dày đã nộp tạm ứng đủ và chi phí xong, do đó bà Trang phải trả lại cho ông Dày 500.000đ *(Năm trăm ngàn đồng)*.

- Người đại diện theo ủy quyền của bà Trương Thị Tài, chị Nguyễn Thị Thu Hai, anh Nguyễn Văn Ba: Ông Nguyễn Dày, sinh năm 1968; trú tại: Thiện Chánh 2, Tam Quan Bắc, HN, Bình Định. (Văn bản ủy quyền ngày 08/8/2016, ngày 05/01/2017, ngày 11/01/2017).

- Người đại diện theo ủy quyền của bà Đỗ Thị Trang, chị Nguyễn Thị Kim Yến: Chị Nguyễn Thị Kim Anh, sinh năm 1994; trú tại: Thiện Chánh 2, Tam Quan Bắc, HN, Bình Định. (Văn bản ủy quyền ngày 06/9/2016, ngày 17/3/2017).